

RAKA RÖR

INFORMATIONSBLAD FRÅN LABORATORIEMEDICIN

Nr 45 maj 2007

Ny lathund vid lumbalpunktion

-E Dahl/P Cettner/S Wikström-

”Provtagningsanvisningar för spinalvätska – lathund” är omstrukturerad och behovet av antalet rör i samband med lumbalpunktion är minimerat. Observera också; vilka sterila rör som skall användas (se nedan ”Nya rör...”).

Ni kommer också åt bild på rören samt remissen för Sp-Spektrofotometri direkt från lathunden.

Gå in och se i Labhandboken under respektive analys eller direkt i lathunden.

KLIN KEM LAB I KALIX

Analys av U-Albumin/Kreatininkvot införd på klin kem lab Kalix 28 maj 2007

-Beryl Jakobsson, Staffan Wikström-

Nu finns möjlighet att förutom U-Albumin även beställa U-Albumin/ kreatininkvot på klin kem lab i Kalix.

10 mL **morgonurin** i sterilt volymgraderat polypropylenrör (gul skruvkork), art nr 16580.

Referensintervall:

U-Albumin <20 mg /L

U-Alb/krea, kvot <3,0 (g alb/mol kreatinin)

Referensintervall för U-Albumin/kreatininkvoten ”för annat stickprov” än morgonurin är 5,0. Om en kvot blir högre än 3,0, blir den rödmarkerad i VAS.

Proverna analyseras på dagtid måndag t.o.m. fredag.

KLIN KEM LAB I KIRUNA

-Eva Sidén-

Provtagningen på Laboratoriemedicin, plan 6 på Kiruna sjukhus kommer under perioden 18 juni – 10 augusti ha begränsade öppettider: måndag – torsdag kl 0730-1200.

KLIN KEM LAB I SUNDERBYN

Nya rör till proteinanalyser i urin och likvor

-Elisabeth Dahl-

Rör tillverkade av polystyren, art.nr 11183 rekommenderas **inte** längre för proteinanalyser, då en del proteiner fastnar på rörväggen och då ger lägre koncentrationer än om provet förvaras i polypropen.

Rekommenderade rör är polypropenrör med gul skruvkork, art nr 16580

för analys av olika proteiner inklusive albumin i urin och likvor. Nya länkar till korrekta rör, inlagda under respektive analys finns i labhandboken.

Beställning av Sp-Proteinelektrofokusering

-Elisabeth Dahl-

Beställning av ”likvorproteinelfores” skall ske via VAS under beställningsnamn SPelfo. Tillsammans med likvor i plaströr av polypropen (gul skruvkork, art.nr 16580), skall ett venprov taget i serumrör, guldgul propp, medfölja. Märk båda rören Sp-elfo!

Sp-Protein som akutanalys

-Staffan Wikström-

Fr.o.m den 11 juni kan vi på klin kem lab i Sunderbyn analysera Sp-Protein akut dygnet runt.

Sp-Protein kan vara förhöjt av ett flertal olika anledningar, men är ibland en värdefull diagnostisk pusselbit vid snabbt progredierande neurologiska symptom.

S-ApoB/ApoA1 igång i Sunderbyn

-Staffan Wikström-

Vi har i all stillsamhet startat upp analyserna av apolipoprotein A1 och B den 2 maj.

Apolipoproteiner är de proteiner som omsluter de olika lipoproteinpartiklarna i blodbanan. Det finns ett flertal apolipoproteiner. Apo A1 är det kvantitativt viktigaste proteinet i HDL-fraktionen

och apo B i de triglyceridrika lipoproteinpartiklarna. Det finns god korrelation mellan apo A1 och HDL-kolesterol och mellan apo B och LDL-kolesterol. Kvoten apoB/apoA1 är en bättre markör för kardiovaskulär risk än våra traditionella lipidriskmarkörer.

Några nationella riktlinjer finns inte ännu, men önskvärda nivåer är ungefär, för apo A1 >1,2 g/L, apo B <0,9 g/L och för kvoten apo B/apo A1 <0,8 för kvinnor och <0,9 för män. Sista ordet är säkerligen inte sagt.

Personligen har jag svårt att tro att detta är något stort medicinskt genombrott, men en påtaglig fördel är att patienten inte behöver vara fastande vid provtagningen.

Kostnaden för analys av total-kolesterol, HDL-kolesterol och triglycerider är totalt 82 kronor (uträkning av LDL-kolesterol ingår). En enstaka kolesterol- eller triglyceridanalys kostar 19 kronor styck. Kostnaden för apo B/apo A1 är 116 kronor. En singelanalys av apo B 58 kronor.

Pro-BNP finns nu på samtliga sjukhuslab

-Staffan Wikström-

Vi kan nu analysera hjärtviktmarkören NT-proBNP på samtliga sjukhuslab inom NLL – dygnet runt och med samma svarstider som för troponin T.

Analysen är bäst dokumenterad för **uteslutande av hjärtsvikt**.

Värden <300 ng/L talar starkt emot hjärtsvikt. Se labhandboken.

I Läkartidningen nr 17:2006 finns en bra översiktsartikel, ”BNP eller NT-BNP bör analyseras vid misstänkt hjärtsvikt”.

Priset per analys är 255 kronor.

Diskret namnbyte

Antitrombin III → Antitrombin

-Elisabet Dahl-

Antitrombin III heter sedan länge endast Antitrombin (AT). Detta kommer att justeras i våra remisser. Pappersremisserna ändras vid nästa tryckningstillfälle.

KLIN KEM LAB I SUNDERBYN

forts.

Har doktorn hittat LT-knappen?

-Staffan Wikström-

Klinikerna har i VAS tillgång till samtliga analys svar (utom de sekretessbelagda) inom NLL:s verksamheter på varje patient. Trots detta har inte analysbehovet minskat alls, vilket jag tycker är förvånande.

När man är inne i patientens provöversikt i VAS, finns uppe till höger en "knapp" som det står LT på. Prova tryck på den! Inte sällan öppnar sig en hel värld av redan utförda analyser!

Semester på klin kem lab i Sunderbyn

-Staffan Wikström-

Under semesterperioden kommer CDT att analyseras en gång per vecka, vilket innebär längre svarstider. Det är också möjligt att elektrofores svar kan dröja 24 timmar mer än vanligt vissa veckor.

I övrigt räknar vi med att klara av labservicen så att våra beställare inte ska märka någon skillnad.

MIKROBIOLOGILABORATORIET

Semesterbetingade begränsningar

-Iris Kivjärvi, Amir Slipicevic-

Under perioden 1 juni - 29 juni kommer följande undersökningar att skickas vidare till Laboratoriemedicin, Virologi, NUS:

- Antigenpåvisning med immunofluorescens teknik av influensa, parainfluensa, respiratory syncytial (RS), herpes simplex och varicella/zoster.
- Antikroppsbestämning med immunofluorescens teknik. Epstein-Barr (EBV) och Puumalavirus (Nephropathia epidemica).

Snabbtest för påvisning av virala antigen håller vi däremot igång som vanligt:

- Influenza A, B, RS, Rota, Adeno
- Nephropathia epidemica (IgM-antikroppar)
- Legionella pneumophila serogrupp 1
- Pneumokocker

Mykobakterier (tb) direktmikroskopi upphör i Sunderbyn

-Peter Cettner-

Fr.o.m. 1 juni 2007 kommer analysen direktmikroskopi mykobakterier att upphöra på mikrobiologiska laboriet i Sunderbyn.

Orsaken är bl.a. bristande sensitivitet med aktuell metodik och relativt få prover. Man slipper även hantering med flera olika remisser och delade provmaterial, då odling och PCR redan nu utförs i Umeå. Tidsförlusten bedöms med hänsyn till befintliga transportrutiner vara marginell i sammanhanget.

Prover för mykobakt-direktmikroskopi kommer att sändas vidare till klinisk bakteriologi, NUS, där analysen utförs varje vardag med telefonsvar vid positiva fynd. Möjlighet till akut analys helgtid finns även, likaså akut transport till Umeå helgtid på begäran. Remiss, som bör användas, är "Kliniskt bakteriologi – mykobakterier, serologi, koncentrationsbestämning, steril", vit bakgrund med gula fält och rosa kant.

Noteras bör, att prov för tb-direktmikroskopi aldrig bör skickas utan att även odling begäras på remissen, men undantag för smittsamtillsyn på redan känt fall som står under behandling.

F.ö. räcker ett enda provmaterial till alla tre analyserna; direktmikroskopi, odling och PCR.

Personallytt

Ny verksamhetschef för Kliniskt kemiska laboriet/Blodcentralen i Sunderbyn

1 juli tillträder Mats Karmefjord tjänsten som verksamhetschef för Kliniskt kemiska laboriet/Blodcentralen Sunderbyn. Mats kommer närmast från Sparbanken Nord i Piteå där han fram till dess tjänstgör som personalchef.

"Jag är väldigt intresserad av förändringsprocesser, de både engagerar och fascinerar mig. Det är det som lockade mig att söka den här tjänsten. Jag ser mycket fram emot att få delta i utvecklingsarbetet" säger Mats Karmefjord.

Mikrobiologiska laboriet

Överläkare Amir Slipicevic flyttar till Skåne. Han tjänstgör i Sunderbyn till den 30 juni.

Vi tackar Amir för åren hos oss och önskar lycka till i den nya tjänsten!

Avd för patologi och cytologi

Överläkare Juan Jose Badani slutar hos oss den 31 maj.

Vi tackar för åren Juan Jose arbetat hos oss och önskar honom lycka till i Västerås.

**Laboriemedicin i
Norrbotten önskar alla
En riktig trevlig sommar!**